

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Götheborgske

Spionen.

 Lördagen, den 28 Februarii, 1767.

Det säges, til äfventyrs med nog sanning, at en god Svensk hushållare är et sål samt djur: at Nationen i denna delen slumrat förlänge: at et Ungeland är en lustgård, när tillfar, törnen och flera skadeliga wårter stiga of öfwer hufvudet, och intaga, ofta, wår bäst belågna fält: at wi wete foga at betjena of af de förmåner, större eller smärre, med hwilka den milda naturen utrustadt wår fåra hembygd; men så tyckes likwål det tidehwars wet vara inne, i hwilket jämwål en Svensk begynnar kännas wid sin slägte, och ålska jorden. Jag tror mig hafwa, til en estertänk sam läsares nöge, nyligen lemnat et och annat hushåls rön, ifrån en förfaren Man i wår ort, och detta ger mig äfwen hopp, at läsaren med mig, wäntar ännu flera. Jag wil här meddela et:

Uti Zivites Tidningen N:o 7 för innewarande år, framställes then frågan: huru wide,
 I som

som såges nu mångstädes otroligen taga öfverhand, utur ångar skal kunna utrotas.

För än frågan besvaras synes den erindran vara nödig: huru wida marken, där widet wäyer, är til höftåkt oumgångelig eller intet; i synnerhet som det såges, at, på många ställen, där widet wäyer, är oumgångelighet, at, genom rothuggning och plögning, bereda marken til bördig antingen åker eller ång, och at det således torde vara bättre, och mera lönande, at upöfra en sådan mark til wide-wært, och sköta den samma, genom laggran tilsyn, til widets befrämjande, och således til winnande af en annan nyttig hushålls-gren, som torde wida mera i längden wäta, än det swaga och lilla hö, som af en sådan mark kostsam måste hämtas.

Uti Götteborgs och Bohusländska skärgården utgår, som torde vara bekant, en ganska stor mängd af tunneband. Större delen af sådana band inkomma årligen utifrån. (Jag wil ej en gång gissa til den ofanteliga mängden). En bundt band, säljas til 1 Dal. S:mt, ofta mer och sällan mindre: man toge til säkerhet 16 öre S:mt bunten, för denna och framtiden. Uti en bunt räknas 25 band: utaf en behållen bandstake, flufwen, blifwer 2 band, och följagteligen utaf 25 sådane wide-qwistar eller stastrar, som kunna kallas bandstakar, 2 buntar band, som göra 1 Dal. S:mt i penningar: men räknas, til säkerhet, och för spille skul, 30 bandstakar på 2 bunter, wärde 1 Dal. S:mt, med arbets-lön för

för klyfning och sammanbindande i buntar. El-
 ler antage man denna uträkningaen, at 6 tjog
 bandstakar säljas här til 2 Dal. 16 öre a
 2 Dal. S:mt, som gör litet mera än 1 öre
 S:mt för bandet; och då består arbetet alles
 nast uti at skära eller hugga dem, utom hem-
 förslen: om nu för widare forlön och fragt af-
 går hälften, så blir ändock för jordägaren öf-
 rig en half styfwer bandstaken, det är för 120
 sådana wide-spröt eller bandstakar 60 styfwer.

På en sådan rund uträkning bör jag lem-
 na innehafwaren, af oländig, och med wide bes-
 wuren mark, anledning til at sjelf pröfwa sin
 nytta af widets utrotande, eller skötjel och
 fredande til nytta, på sagda sätt.

Men skal widet bort för en större båtnad
 skull; så lär ej annat wara at widtaga än det
 5 sättet som nämnes uti Inrikes Tidningarna,
 och hwilket säges wara til en del oförloft:
 det är at marken rothugges, dikas och sedan
 upplöges.

Det är sant at arbetet, och kostnaden här-
 wid är mågta stor; men så är ock båtnaden
 där af större, än at endast widet utödes. Gaer
 man dynga eller andra gödsel-ämnen, eller
 förstår jordblandningen; så får man i såd och
 gräs både arbete och kostnad rikeligen betalt;
 men säkert får man råtta detta arbetet efter
 sin förmögenhet, och tilgång til arbetare: det
 förstås alltså, at man gör något ärligen och ef-
 terhanden, såsom lägenheten medgifwer.

Händer det, at uti en god ång står en och annan wide-busse; så kan och bör den utrotas, utan at nedläggga något stort och kostsamt arbete, genom jordens upplögning: i detta faller kan man wara säker om, at, i stället för hjurtand, utrotas sådane buskar och wide-rötter därigenom; at man öpnar jorden wid wide-rötterna, och slår öfwer dem skarp sallake, eller lake utaf salt fött, och salta fiske-waror, och når wide-röten härutaf säkerligen döer, upryckas och borttagas de torkade grenarne och qvistarne. Marken jemnas, blandas med någon gödsel, och besås med höfrö, och man förlovat aldeles intet wid detta arbetet.

* * *

Besök på en Prästegård.

Det hände sig en gång,
 Att när Herr Jan i godan fred sit sälla ölstop
 tömde,
 Och, wid sin ädla pip-tobak, all werldens
 olust glömde;
 Så kommo någre gäster in med buller och
 med bång.
 Wår gubbe laddes dem ej se; och arghet
 lyste ur hans panna;
 Han snarka och han snös, at det i huset gall;
 Om desse, tänkte han, få tag uti min kanna,
 Så blifwer snart min tunna all.

Til slut, sen han sig något fått besinna,
Han stiger hastigt up; men med en wördig
mine:

Wälkomne alle I, som welat Er insinna:
Han sticker Karin efter mat, och Pelle efter
win.

Hans gåster denna ton behaga;
Men medan detta lagas til,
Begär Herr Jan sin kapp och sin fraga:
Man frågar hwart han färdas wit?

Han svarar, ej så långt, jag kommer straxt
tilbaka;

Det är det tolfte söknebod, som jag i dag har
fått;

Sy påsten öfwerhanden nått.
Wid et så fastligt ord de straxt ur huset raka.

Och kunde en minut ej längre stanna qwar:
Det war och det som Prästen måst behaga;

Han tog, at han dem kunde så hedraga
Säg nu om ej Herr Jan båd qwit och
måler war.

Kyrko-tidningar.

Communiſtren i Okome, Herr N. Grimbeck,
är förordnad til Kyrkoherde i Breared; och
Adjuncten, Herr Olof Apelberg, Vice-Pastor
uti Lindbergs och Torpas Präbende. Pastorat
i Halland.

Texter öfwer Wärs Heras Jesu Christi
 Lidandes Historia, til nya Prädiko-försök här
 i Domkyrkan under instundande Fastlag 1767.

1. Martii, Fastlags Söndag Afstonsängen
 Acten 1. . . . . til orden: Fadrens rike.
 2. Onsdagen . . . . . förråda mig.
 6. Fredagen . . . . . slutet.
 8. 1 Sönd. i Fast. Afstons. Act. 2. . . . . swagt.
 11. Onsdagen . . . . . slutet.
 13. Fredagen . . . . . Act. 3. . . . . flydde.
 15. 2 Sönd. i Fast. Afstons. . . . . bitterliga.
 18. Onsdagen . . . . . slutet.
 20. Fredagen . . . . . Act 4. . . . . samning.
 22. 3 Sönd. i Fast. Afstons. . . . . mer och mer
 25. 3. M. Behodelse-dag Afstons. . . . . slutet.
 29. Midfasto Sönd. Afstons. Act 5. icke dricka.
 5. April, 5 Sönd. i Fast. Afstons. . . . . skrifwet.
 8. Onsdagen . . . . . tig self.
 10. Fredagen . . . . . up Andan.
 16. Palm Söndag . . . . . slutet.

3. Domkyrko-Församlingen födde 2 gossar
 och 4 flickor: Döde Herr Controleuren
 Arfwidssons Fru Anna Christina von Egmond,
 33 år, af colique, Pigan Kerstin Wahlberg,
 82 år, af ålderdom, Tunnebindaren Måster
 Anders Zehler, 40 år, af tårande sjukdom,
 Jungfru Anna Brehmer, 16 år, af wattensot,
 Brandtwagts Karlen Lars Andersson, 38 år,
 af håll och sting, och 3 barn af watusot och slag.
 3. Dyfka Församlingen födde 2 barn.

Kundgörelser.

Saligheten på Lamsens Bröllop, för
 refkald i en Prädikan öfwer Evangelium
 på 20 Söndagen efter Trinitatis, 1766,
 är titulen på en ganska uppbyggelig Prädikan,
 som nyligen utkommet från Långiska Boktryck-
 keriet, hwarest äfwen finnas däraf inbundna
 Exemplar för 16 öre S:mt stycket.

Prænumerations Sedlar på Herr Theolog.
 Lectorn Doctor Knös Institutiones Theolo-
 gix Practicæ &c. kunna för 10 Dal. S:mt
 stycket lösas hos Gymnasii Bibliothecarien Herr
 Mag. Carl Joh. Brag, som ock drager för-
 sorg om exemplarens hitsändande, från Stock-
 holm när wärket blifwer färdigt.

Öst-Indiska Comp. kundgiör härmed, at dia-
 werse öfwerblefna waror, af de uti förledet är
 hemkomna skeppen, Finlands och Niksens Stans
 ders Ladningar, hwaribland befinnes af det
 senare skeppets Ladning et partie Bohe- The
 uti hela och halfwa listor, Komma den 6 nästa
 instundande April, igenom Auction, härstädes
 at försållas tillika med et partie rådt silke.

Uti Götheborgs Stift och Skeplanda Kyr-
 ka är en graf, som hör afledne Herr Kammar-
 Råd Swarts Familja til, och nu i några år af
 Kyrkans egen medel är wid magt hållen; men
 som bemålte Kyrka betarfwar nu ansenlig repa-
 ration så wäl som grafwen, hwilken kommer at
 företagas wid Maji månads slut af innewar-
 rande

rande år 1767; fördenstul anmodas berörde Grafsegare härmed, at besörja om förmålte grafs i ständsättande til förenämnda tid. I wisdrig handelse blifwer samma graf försäld för Kyrkans räkning, eller ock med jord igenkastad.

Hos Herr Lorents Jensen finnes en beqväm til tvåsitig wagn, til köps, eller och aflennas den samme til de högade emot hyra. Han äfrundar jennwål de böcker åter som af honom låntagna äro.

Den hos Tracteuren Herr James Cornegie stående Birean, kommer den 3 Martii, eller nästkommande Tisdag, at förspelas, klockan 3 efter middagen; några få kast, äro ännu öfriga.

Twänne wakra och tapitserada öfwerum kunna emot billig hyra bekommas, och tilträdas wid månadens slut; widare underrättelse lemnas af Fabriqueren Herr Joh. Burman.

De, uti No: 4 af Spionen, til saku uti hjudna Fourwele-örhäng, och hvars pris uti nämnda Num. är utsatt, äro ännu oförsälda. En hogad kan hos mig få se dem.

Hos Bokbindaren Lundberg på Konungsgatan, finnes åtskilliga, nyligen inlemnada, wäl inbundna, Fransiska, Tyska, Ungelska och Swenska böcker, i åtskilliga wesenstaper, efter en deröfwer uprättad Catalogue.